Lietas arhīva Nr. A42-01120-23/6
ECLI:LV:ADRJRIT:2023:0720.A420112023.3.S

Administratīvā rajona tiesa
Rīgas tiesu nams
SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā
Rīgā 2023.gada 20.jūlijā

Tiesa šādā sastāvā: tiesnese E.Apīne,

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu /pers. A/ pieteikumā par labvēlīga administratīvā akta izdošanu par sākotnējā izvērtējuma veikšanu un tehnisko noteikumu izsniegšanu paredzētajai darbībai – dzīvojamās ēkas jaunbūves, tajā skaitā vēsturiskās ēkas pamatu pārcelšanai nekustamajā īpašumā /Nosaukums A/ kadastra Nr./kadastra numurs/, zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu /kadastra apzīmējums/, ēkas kadastra apzīmējums /kadastra apzīmējums B/, kas atrodas /adrese/, dzīvojamo māju atvirzot no Rīgas jūras līča stāvkrasta.

Aprakstošā daļa

[1] Ar atbildētāja Vides pārraudzības valsts biroja (turpmāk arī – Birojs) 2022.gada 23.novembra lēmumu Nr.10-04/47/2022 (turpmāk – Lēmums) (*lietas 1.sējuma 32.lapa*) nolemts atstāt negrozītu atbildētāja Valsts vides dienesta (turpmāk arī – Dienests) 2022.gada 27.jūlija lēmumu Nr.AP22TA0499, ar kuru atteikts veikt sākotnējo izvērtējumu un izsniegt tehniskos noteikumus pieteicējas /pers. A/ paredzētajai darbībai – dzīvojamās ēkas jaunbūves, tajā skaitā vēsturiskās ēkas pamatu pārcelšanai nekustamajā īpašumā /Nosaukums A/ kadastra Nr./kadastra numurs/(turpmāk – Īpašums), zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu /kadastra apzīmējums/(turpmāk – Zemes vienība), ēkas kadastra apzīmējums /kadastra apzīmējums B/ (turpmāk – Būve), kas atrodas /adrese/, dzīvojamo māju atvirzot no Rīgas jūras līča stāvkrasta. Lēmums pamatots ar sekojošiem argumentiem.

[1.1] Reģistrācija zemesgrāmatā pati par sevi nenozīmē, ka būtu jāatsakās no būvniecības likumības izvērtējuma Aizsargjoslu likuma tvērumā. Tas, ka pieteicējai publiskajos reģistros ir reģistrētas īpašumtiesības uz ēkas pamatiem, pats par sevi nenozīmē, ka attiecīgā ēka pagātnē ir tikusi uzbūvēta likumīgi. Zemesgrāmatu ieraksts nevar prevalēt pār Aizsargjoslu likuma 36.panta otrās daļas aizliegumu, kas uzskatāma par speciālo tiesību normu, kura neatbrīvo iestādi no būvniecības likumības novērtēšanas.

[1.2] Nav iespējams secināt, ka Zemes vienībā ir bijusi iepriekšēja apbūve Aizsargjoslu likuma 1.panta 17.punkta izpratnē. No Vidzemes rajona tiesas 2022.gada 12.aprīļa sprieduma lietā Nr.C711145921 (turpmāk – Spriedums) izriet Būves konstatēšanas fakts dabā, taču Spriedumā netiek vērtēta tās likumība, bet gan atzīta tās piederība, līdz ar to nav rodams apstiprinājums, ka tieši vietā, kur ir konstatēti ēkas pamati, atradās 1893.gada Ārņu zemes gabala plāna/kartes kopijā norādītie pamati, ņemot vērā to, ka uz blakus esošajiem nekustamajiem īpašumiem, ciešā tuvumā Zemes vienībai, arī atrodas būves (piemēram, nekustamais īpašums ar kadastra Nr./kadastra numurs B/, būves kadastra apzīmējums /kadastra apzīmējums C/).

[1.3] Ja būvniecība nav pieļaujama, tad piekļuves neesamība nav saistāma ar atteikumu veikt sākotnējo izvērtējumu. Neizpildoties iepriekšējas apbūves kritērijam, nav izšķirošas nozīmes arī ciema robežu noteikšanai.

[2] Pieteikumā lūgts izdot labvēlīgu administratīvo aktu, pamatojoties uz sekojošiem argumentiem.

[2.1] Īpašuma atrašanos /Nosaukums/ciema teritorijā apstiprina Limbažu novada pašvaldības Limbažu novada administrācijas Nekustamā īpašuma un teritoriālā plānojuma nodaļas 2022.gada 4.oktobra e-pasts, publiskajās vietnēs (kadastrs.lv, geolatvija.lv) pieejamie grafiskie attēli, Limbažu novada teritorijas plānojuma grafiskā daļa, pievienoto pierādījumu karšu grafiskās daļas.

[2.2] No Vidzemes tiesā lietā par īpašuma tiesību atzīšanu uz Īpašumā esošo ēku materiāliem izriet, ka Īpašumā konstatējamie pamati ir paliekas no /Nosaukums B/saimniecības ēkām, kuras būvētas 19.gadsimta beigās un 20.gadsimta sākumā. Drupu (pamatu) paliekas ir senas, saskaņā ar Latvijas Valsts vēstures arhīva 2007.gada 25.oktobra izziņu, /Nosaukums B/zemes gabala plāna/kartes kopiju, uzmērītas 1893.gadā.

Dienesta apsekošanas novērojums ir nelikumīgs, jo Dienests ir pārkāpis savu kompetenci. Paredzētā darbība nekādā veidā nav saistīta ar tādām pazīmēm, kas attiektos uz Būvniecības likuma 6.pantā Dienestam piešķirto kompetenci veikt noteiktās būvvaldes funkcijas attiecībā uz tādu ar radiācijas drošību saistīto būvju (valsts nozīmes jonizējošā starojuma objektu) būvniecību, kurām piemērota ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra atbilstoši likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 4.panta pirmās daļas 1.punktam.

[2.3] Limbažu novada būvvalde 2022.gada 20.jūlijā ir veikusi Īpašuma pārbaudi pirms būvatļaujas izsniegšanas, atzinumā konstatējot piebraucamā ceļa izbūvi, vēlāk izbeidzot administratīvā pārkāpuma procesu, nekonstatējot būves neesamību.

[2.4] Valsts zemes dienests 2020.gada 16.decembrī pēc Vidzemes tiesas pieprasījuma civillietā Nr.C711145921 par īpašuma tiesību atzīšanu uz ēku pamatiem ir veicis Būves uzmērīšanu un tai ir noteikta kadastrālā vērtība.

Pretēji Lēmumā norādītajam, ne Valsts zemes dienests, ne pašvaldība, ne tiesa nav konstatējusi apstākļus, kas konkrētajā gadījumā radītu objektīvas šaubas par to, ka konkrētā būvniecība ir prettiesiskas rīcības rezultāts, kā arī nav konstatējusi būves patvaļīgu būvniecību, pamatu nelikumīgu izbūvi. Īpašumā esošie ēkas pamati, kas atrodas Zemes vienībā, ir ierakstīti zemesgrāmatā uz Sprieduma pamata, kam ir likuma spēks, kas ir visiem obligāts.

2007.gada 25.oktobra Latvijas Valsts vēstures arhīva izziņa Nr.5-JP-6852/1 „Par ēkām", kā arī Latvijas Valsts vēstures arhīva 2007.gada 30.oktobra izziņa Nr.5-JP-7028 „Par ēkām" pierāda īpašuma /Nosaukums B/ ar kadastra numuru Nr./kadastra numurs C/ iepriekšējo apbūvi un attiecināmi arī uz no nekustamā īpašuma /Nosaukums B/ atdalītā Īpašumā esošās apbūves likumību, kas reģistrētas arī publiskajos reģistros.

[2.5] Senāta 2020.gada 27.novembra spriedumā lietā SKA-331/2020, kur faktiskā situācija ir mazāk labvēlīga nekā šajā lietā, jo ēku pamati nav reģistrēti kadastra sistēmā uz Zemesgrāmatā, konstatēts, ka konkrētajos apstākļos liegt pieteicējam iespēju īstenot iecerēto būvniecību tikai tāpēc, ka nav

iespējams gūt tiešus pierādījumus par iepriekšējās apbūves – būvniecības, kas īstenota pirms 100 gadiem – likumību, nebūtu taisnīgi.

[2.6] Pieteicēja nesaskata iestādes norādīto pretrunu starp paredzēto darbību un apstrīdēšanas iesniegumā norādīto, jo paredzētās darbības veikšanu uz esošajiem pamatiem, ņemot vērā ģeologa atziņu, pieteicēja uzskata par neloģisku, bet plānu iesniegusi tikai ņemot vērā Dienesta atteikumā norādīto konstatējumu, ka nav ievērota likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 7.panta pirmā daļa, kas noteic, ka, piesakot darbību, ierosinātājs norāda vismaz divus dažādus risinājumus attiecībā uz šīs darbības vietu vai izmantojamo tehnoloģiju veidiem. Sākotnēji 2022.gada 1.jūnija iesniegumam izsniegt tehniskos noteikumus pievienots ģenerālplāns, kur norādīts, ka Zemes vienībā esošās Būves pamatu paliekas tiks pārceltas.

[2.7] Normatīvais regulējums attiecībā uz paredzēto apbūves laukumu ir ievērots. Saskaņā ar īpašuma meža inventarizācijas aprakstu ne esošā pamatu atrašanās vieta, ne piedāvātais otrs risinājums neatrodas meža teritorijā un neparedz atmežošanu, līdz ar to nav konstatējams, ka paredzētā darbība Īpašumā ir aizliegta.

[2.8] Birojs nav vērtējis Dienesta lēmuma samērīgumu un līdzsvaru starp atsevišķu personu tiesībām rīkoties ar tām piederošo īpašumu un sabiedrības interesi šīs teritorijas saglabāšanā. Lietā redzama secīga kompetentu institūciju konstatēta likumīga iepriekšēja apbūve, kas atzīta ar spēkā stājušos tiesas spriedumu un ierakstīta zemesgrāmatā, nav konstatēts tāds nozīmīgu sabiedrības labums, ar kuru būtu attaisnota tik būtiska pieteicējas īpašumtiesību izmantošanas ierobežošana.

[2.9] Paskaidrojumos (*lietas 2.sējuma 2.lapa*) pieteicēja papildus argumentē, ka Civillietā Nr.C71145921 motīvu daļā tiesas norādītie apsvērumi apliecina, ka tiesa ir vērtējusi iepriekšējās apbūves likumību, kas ir bijis pamats īpašuma tiesību atzīšanai un ēku ierakstīšanai zemesgrāmatā. Tiesa neatzītu patvaļīgu būvniecību par likumīgu un neatzītu prasītāja īpašuma tiesības uz nelikumīgi uzbūvētām ēkām.

[2.10] Būves likumību apliecina arī publiski pieejams karšu portāls vesture.dodies.lv, 1905.gada Petrogradas kara topogrāfiskās nodaļas karte, kā arī kaimiņi no tuvākās ēkas.

[3] Paskaidrojumos tiesai (*lietas 1.sējuma 49.lapa*) Birojs pieteikumu uzskata par nepamatotu un noraidāmu, uzturot Lēmumā norādītos argumentus, papildus norādot turpmāk minēto.

[3.1] Atsaucoties uz Senāta judikatūru, atbildētāja ieskatā noteicošais ir tas, vai bez konstatēšanas dabā var pārliecināties par iepriekšējās apbūves likumību. Birojs ir vērtējis pierādījumus lietā, ar kuriem tiek pamatota iepriekšējās apbūves likumība, taču nav varējis secināt, ka vēsturiski konstatējamās ēkas ir atradušās pieteicējai piederošajā nekustamajā īpašumā.

[3.2] Pat, ja tiktu secināts, ka uz pieteicēju attiecas Aizsargjoslu likuma 36.panta otrās daļas 4.punkta izņēmums, nav pamata apmierināt pieteikumu daļā par tehnisko noteikumu izdošanu, jo, ievērojot Ministru kabineta 2015.gada 27.janvāra noteikumu Nr.30 „Kārtība, kādā Valsts vides dienests izdod tehnisko noteikumus paredzētajai darbībai" 2.punktu, tehniskie noteikumi izsniedzami tikai gadījumā, ja sākotnējā izvērtējuma rezultātā Dienests pieņem lēmumu par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras nepiemērošanu. Ja tiek pieņemts lēmums par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu, tehniskos noteikumus neizsniedz.

[4] Paskaidrojumos tiesai (*lietas 1.sējuma 193.lapa*) Dienests pieteikumu uzskata par nepamatotu un noraidāmu, pievienojoties Biroja paskaidrojumam.

Motīvu daļa

[5] Ar Lēmumu pieteicējai ir atteikts veikt sākotnējo izvērtējumu un izsniegt tehniskos noteikumus dzīvojamās ēkas jaunbūvei un vēsturiskās ēkas pamatu pārcelšanai Īpašumā, dzīvojamo māju atvirzot no Rīgas jūras līča stāvkrasta, proti, pieteicēja vēlas veikt jaunu būvniecību Īpašumā, kas atrodas Rīgas jūras līča krasta kāpu aizsargjoslā, sakarā ar ko vērsusies Dienestā un Birojā, lai saņemtu tehniskos noteikumus, taču saņēmusi atteikumu.

Tātad izskatāmais prasījums ir par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, tiesai veicot pārbaudi pār priekšnoteikumu esību, kas būtu pamats pieteikuma apmierināšanai.

[6] Lietā nav strīda, ka pieteicēja ir Īpašuma īpašniece, par ko tiesa pārliecinājusies arī lietas izskatīšanas laikā, veicot ieskatīšanos valsts vienotās datorizētās zemesgrāmatas datos *(sk. Skultes pagasta zemesgrāmatas nodalījumu Nr./nodalījuma numurs/)*.

Tāpat lietā nav strīda par Īpašuma un Zemes vienības atrašanos Rīgas jūras līča krasta kāpu aizsargjoslā, kas apstiprinās gan ar personu paskaidrojumiem, gan lietās esošajiem plāniem *(lietas 1.sējums, 18.lapa)*.

No pieteicējas paskaidrojumiem un lietas materiāliem izriet, ka pieteicēja vēlas veikt jaunu būvniecību Rīgas jūras līča krasta kāpu aizsargjoslā un būvniecības ieceres skaidrojošajā aprakstā ir norādīts, ka "savrupmājas jaunbūve paredzēta esošo pamatu konfigurācijā, par pamatu ņemot esošo pamatu izmēru 6,5 m x 25 m, ārpus tiem izbūvējot palīgtelpas un terases. Ēku plānots pārcelt tālāk no jūras un mazliet uz ziemeļiem no esošajiem pamatiem, pieņemot iespējamos jūras līča krasta erozijas riskus. Ēkas pamatapjoms paredzēts divstāvu ar divslīpu jumtu, nojumes vienstāvu. Ēkā paredzētas sekojošas telpas: 1.stāvā ieeja mājā, priekštelpa savienota ar pirmā stāva halli, kurā kopā virtuve, ēdamzona, dzīvojamā zona, pie virtuves neliels pieliekamais, vēl sanitārais mezgls un kabinets. Ar terasi mājas apjoms savienojas ar pirts daļu, kurā pirts ar priekštelpu, duša un WC. Vēl zem kopējā jumta noliktava inventāram, auto nojume, 2.stāvā trīs guļamistabas, garderobe un sanitārais mezgls, virs pirts daļas jumta izbūve – antresols. Apbūves laukums – 282.0 m^2, kopējā platība 330.0 m^2, ēkas plānotā kubatūra – 1209 m^3" *(lietas 1.sējums, 134.lapa)*.

Tātad pieteicēja vēlas veikt būvniecību, kuras iespējamību tā apzinās izrietošu no Aizsargjoslu likuma 36.panta otrās daļas 4.punkta, papildus vēloties mainīt būves novietojumu ārpus esošās apbūves zonas.

Birojs ir norādījis, ka tā kā apstrīdēšanas stadijā ir pievienota skice par jaunceļamās ēkas atrašanos Būves atrašanās vietā, proti, esošās apbūves vietā *(lietas 1.sējums, 103.lapa),* tad ir pamats domāt, ka pieteicēja grib un ir gatava saņemt tehniskos noteikumus apbūvei šajā vietā. Tomēr, vērtējot pieteicējas prasījumu un pausto argumentu, ka jaunbūves otrais novietojums izstrādāts, ievērojot likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 8.panta pirmās daļas prasības, proti, ir divi varianti, kā arī tiesai izteikto prasījumu, pieteicēja faktiski vēlas iegūt tiesības veikt būvniecību veidā, kāds primāri pieteikts Dienestā – ar jaunbūves atvirzīšanu no Rīgas jūras līča stāvkrasta *(lietas 1.sējums, 123.-124.lapa)*, tamdēļ tiesa vispirms veiks lietas apstākļu novērtējumu, pēc kā pieskarsies arī jaunbūves novietojuma maiņas iespējas izvērtējumam.

Saskaņā ar tiesisko regulējumu, ja pieteicēja vēlas veikt būvniecību Īpašumā, tad saskaņā ar likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 3.^{2} panta pirmās daļas 1.punktu, kas kopsakarā ar minētā likuma 2.pielikuma 11.punkta 12.apakšpunktu paredz sākotnējā izvērtējuma veikšanu ēku un būvju būvniecībai, pārbūvei, atjaunošanai un restaurācijai Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes krasta kāpu aizsargjoslā, pieteicējai paredzētā darbība bija jāpiesaka Dienestā, kā to noteic likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 8.panta pirmā daļa, proti, "paredzēto darbību, kas minēta šā likuma 3.^{2} panta pirmajā daļā, ierosinātājs piesaka Valsts vides dienestam, iesniedzot rakstveida iesniegumu, kurā norāda vismaz divus dažādus risinājumus attiecībā uz šīs darbības vietu vai izmantojamo tehnoloģiju veidiem".

Atbilstoši lietas virzībai iestādē un pieteicējas paskaidrojumiem un rakstveida apsvērumiem, pieteicēja saskata, ka administratīvā procesa iznākums ir tehnisko noteikumu izsniegšana saskaņā ar likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 13.panta pirmo un otro daļu, kas noteic, ka Dienests, "ievērojot sākotnējā izvērtējuma rezultātu, pieņem lēmumu par paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējuma piemērošanu vai nepiemērošanu" un "ja pieņemts lēmums nepiemērot paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējumu, Valsts vides dienests izdod tehniskos noteikumus attiecībā uz katru konkrēto paredzēto darbību. Tehniskos noteikumus izdod arī citos gadījumos, kas norādīti šā panta ceturtajā daļā minētajos Ministru kabineta noteikumos". Tehnisko noteikumu saturu un nozīmi savukārt skaidro Ministru kabineta 2015.gada 27.janvāra noteikumu Nr.30 "Kārtība, kādā Valsts vides dienests izdod tehniskos noteikumus paredzētajai darbībai" (turpmāk – Noteikumi Nr.30), kuru 2.punkts paredz, ka "Tehniskajos noteikumos noteiktas vides aizsardzības prasības paredzētajai darbībai (turpmāk – darbība) tās norises vietā. Minētās prasības ir saistošas personai, kas veic darbību. Tehniskie noteikumi ir nepieciešami darbībām, kurām pēc sākotnējā izvērtējuma veikšanas nav nepieciešams ietekmes uz vidi novērtējums saskaņā ar likumu "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" (izņemot gadījumu, ja darbības veikšanai dienestā jāsaņem zemes dzīļu izmantošanas licence), vai šo noteikumu pielikumā minētajām darbībām".

Pārbaudot procesa virzību iestādē, tiesa atzīst, ka administratīvais process ir realizēts atbilstoši iesaistīto iestāžu kompetencei un ievērojot tiesību normās noteikto procedūru.

Likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 12.panta pirmā daļa noteic, ka paredzētās darbības sākotnējais izvērtējums ir Dienesta kompetencē, kura kompetencē ir arī tehnisko noteikumu izsniegšana. Noteikumu Nr.30 3.punkts noteic, ka "persona, kura gatavojas veikt darbību (turpmāk – iesniedzējs), pirms darbības uzsākšanas iesniedz Valsts vides dienestā (turpmāk – dienests) attiecīgu iesniegumu".

Kā liecina lietā esošais pierādījums, tad Iesniegumu tehnisko noteikumu saņemšanai pieteicēja ir sagatavojusi 2022.gada 17.maijā, norādot, ka paredzētā darbība ir "1) vēsturiskās ēkas pamatu pārcelšana nekustamajā īpašumā "/Nosaukums A/" (kadastra Nr./kadastra numurs/, zemes vienības kadastra apzīmējums /kadastra apzīmējums/, ēkas kadastra apzīmējums /kadastra apzīmējums B/), dzīvojamo māju atvirzot no Rīgas jūras līča stāvkrasta. Pamatojums: Rīgas jūras līča stāvkrasta erozijas procesi, kas ir izplatīta parādība Vidzemes jūrmalā. 2) Dzīvojamās ēkas – jaunbūve "/Nosaukums A/", Skultes pagasts, Limbažu novads, kad. Nr./kadastra numurs/" *(lietas 1.sējums, 143.-146.lapa)*. Tiesas vērtējumā minētā iesnieguma saturs ievēro Noteikumu Nr.30 6.punkta prasības un satur lēmuma pieņemšanai primāri nepieciešamo informāciju.

Tiesa jau norādīja, ka administratīvais process iestrādē realizēts, ievērojot no tiesību normām izrietošo procedūru. Par minēto liecina arī saskaņā ar Noteikumu Nr.30 18.punktu realizētā pieprasījuma procedūra *(lietas 1.sējums, 122.lapa)*, kur Dabas aizsardzības pārvalde Dienestam 19.07.2022. ir sniegusi atzinumu Nr.3.27/3942/2022-N "Par paredzēto darbību" *(lietas 1.sējums, 118.lapa),* norādot, ka plānotajā darbības vietā nav ainaviski vērtīgu un kultūrvēsturiski vērtīgu teritoriju vai publiski pieejamu skatu punktu, un darbībai nav paredzama būtiska negatīva ietekme uz dabas vērtībām, ja plānotā darbība nenonāk pretrunā ar Aizsargjoslu likuma 6.panta pirmajā daļā noteikto Rīgas jūras līča piekrastes aizsargjoslas izveidošanas mērķi un Aizsargjoslu likuma 35., 36.pantā noteiktajiem aprobežojumiem.

Tātad, kā izriet no Dabas aizsardzības pārvaldes atzinuma, ka iebildumu no vides tiesību viedokļa jautājumā, kas ir Dabas aizsardzības pārvaldes kontrolē, nav, ja vien tiek ievērotas tiesību normu prasības plānotās darbības realizācijā.

Vienlaikus Dienests vērsies arī ar pieprasījumu pašvaldībā, kā to noteic Noteikumu Nr.30 17.punkts, turklāt pieprasījumā norādot, ka plānotās darbības vietā ir veikta ceļa būvniecība, lūdzot pārbaudi pār to, vai tā ir patvaļīga *(lietas 1.sējums, 120.lapa).* Sakarā ar minēto Limbažu novada būvvalde ir konstatējusi patvaļīgu būvniecību ceļa izbūvei zemes gabalā ar kadastra apzīmējumu Nr./kadastra apzīmējums D/, kas saistāms arī ar piekļuvi pieteicējas Īpašumam *(lietas 1.sējums, 112.lapa),* par ko paziņojusi Dienestam *(lietas 1.sējums, 111.lapa)*, pārbaudes atzinumu izsniedzot arī pieteicējai.

Noteikumu Nr.30 13.punkts noteic, ka "Dienests pēc iesnieguma vai citu institūciju vai ekspertu atzinuma, vai papildu informācijas saņemšanas sagatavo un izsniedz iesniedzējam tehniskos noteikumus vai atzinumu, kurā norādīts, ka iesniegumā minētās darbības veikšanai tehniskie noteikumi nav nepieciešami, vai pamatotu atteikumu".

Kā liecina Dienesta 2022.gada 27.jūlija lēmums Nr.AP22TA0499 *(lietas 1.sējums, 105.-109.lapa)*, tad pēc visu lietas apstākļu izvērtēšanas pieteicējai atteikta tehnisko noteikumu izsniegšana, cita starpā arī atsakot veikt sākotnējo izvērtējumu saskaņā ar likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 12.panta trešo daļu, kas noteic, ka "Valsts vides dienests pieņem lēmumu par atteikumu veikt sākotnējo izvērtējumu, ja paredzētā darbība ir aizliegta ar normatīvajiem aktiem [..]".

Dienesta lēmuma argumentācija saistīta ar iepriekšējas apbūves neesību, Īpašuma neskaidro statusu par atrašanos ciema robežās, kā arī būvniecības aizliegumu meža zemēs. Minētos argumentus pārbaudījis arī Birojs, veicot atsevišķus grozījumus, ko tam piešķir Administratīvā procesa likuma 81.panta pirmās daļas tiesības, izskatot lietu pēc būtības. Tomēr, ievērojot, ka tiesai primāri ir izskatāms prasījums par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, un to cita starpā nesaista iestādes apsvērumi, tā vispirms saskata par nepieciešamu veikt patstāvīgu tiesiskā regulējuma izvērtējumu un faktisko apstākļu pārbaudi, secīgi sniedzot novērtējumu atbildētāja Lēmuma argumentācijai. Taču attiecībā uz procedūras ievērošanu un procesuālo tiesību nodrošināšanu, atzīstams, ka Lēmuma izdošanas procesā iesaistītās iestādes ir rīkojušās tiesiski un tām piešķirtās kompetences ietvaros.

[7] Tiesa jau norādīja, ka pieteicēja vēlas veikt būvniecību Rīgas jūras līča krasta kāpu aizsargjoslā, balstot savas tiesības Aizsargjoslu likuma 36.panta otrās daļas 4.punktā, kas noteic, ka "krasta kāpu aizsargjoslā un pludmalē papildus šā panta pirmajā daļā minētajiem aprobežojumiem aizliegts celt jaunas ēkas un būves un paplašināt esošās, izņemot gadījumus, kad ēku un būvju celtniecība vai paplašināšana notiek šā likuma 67.pantā noteiktajā kārtībā apstiprinātajās un vietējās pašvaldības teritorijas plānojumā noteiktajās ciema robežās vietās, kur bijusi iepriekšējā apbūve, minētās darbības ir paredzētas vietējās pašvaldības teritorijas plānojumā un saskaņotas ar attiecīgo Valsts vides dienesta reģionālo vides pārvaldi".

Satversmes tiesa un Augstākā tiesa vairakkārt izteikušās par Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes īpašo statusu un nozīmi vides kontekstā, tostarp, vērtējot vides aizsardzības pasākumus Aizsargjoslu likuma mērķa sasniegšanai, norādot, ka "Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes aizsardzības mērķis ir visplašākajā nozīmē aizsargāt un saglabāt attiecīgajā teritorijā esošās dabas un ar to saistītās vērtības un vienlaikus nodrošināt, ka visa sabiedrība tās ilgterminā var baudīt [..]. Šīs teritorijas aizsardzību primāri paredz Aizsargjoslu likums un konkrēti – tā normas, kas noteic Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes aizsargjoslas izveidošanas tiesisko pamatu un aprobežojumus tajā. Atbilstoši Aizsargjoslu likuma 6.panta pirmajai daļai Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes aizsargjosla izveidota, lai samazinātu piesārņojuma ietekmi uz Baltijas jūru, saglabātu meža aizsargfunkcijas, novērstu erozijas procesu attīstību, aizsargātu piekrastes ainavas, nodrošinātu piekrastes dabas resursu, arī atpūtai un tūrismam nepieciešamo resursu un citu sabiedrībai nozīmīgu teritoriju saglabāšanu un aizsardzību, to līdzsvarotu un ilgstošu izmantošanu. Lai nodrošinātu efektīvu Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes aizsardzību, likumdevējs Aizsargjoslu likuma 36.pantā ir noteicis vairākus būtiskus aprobežojumus Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes aizsargjoslā. Tostarp minētā panta otrā daļa noteic aizliegumu krasta kāpu aizsargjoslā un pludmalē būvēt jaunas ēkas un būves un paplašināt esošās, izņemot, ja pastāv kāds no šajā normā uzskaitītajiem izņēmuma gadījumiem. Vienlaikus saistībā ar minēto paturams prātā, ka ierobežojums īstenot būvniecību Baltijas jūras un Rīgas jūras līča krasta kāpu aizsargjoslā būtiski ietekmē tās personas īpašuma tiesību īstenošanu, kurai pieder nekustamais īpašums šajā teritorijā. Tādējādi Aizsargjoslu likuma 36.panta otrās daļas normās paredzētie izņēmuma gadījumi, kuros būvniecība šajā teritorijā ir pieļaujama, atspoguļo likumdevēja izdarītus samērīguma apsvērumus un centienus rast pēc iespējas taisnīgāku līdzsvaru starp

atsevišķu personu tiesībām rīkoties ar tām piederošo īpašumu un sabiedrības interesi šīs teritorijas aizsardzībā un saglabāšanā (sal. Satversmes tiesas 2015.gada 2.marta lēmuma par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr. 2014-16-01 10.punkts)" *(sk. Augstākās tiesas 2020.gada 27.novembra sprieduma lietā Nr. SKA-331/2022 7.punktu)*.

Augstākā tiesa ir paudusi apsvērumus arī lietā piemērojamā Aizsargjoslu likuma 36.panta otrās daļas 4.punkta piemērošanā, norādot, ka "viens no izņēmumiem, kad krasta kāpu aizsargjoslā tomēr ir pieļaujams būvēt jaunas ēkas un paplašināt esošās, noteikts Aizsargjoslu likuma 36.panta otrās daļas 4.punktā. Atbilstoši šai normai jauna būvniecība krasta kāpu aizsargjoslā ir pieļaujama gadījumā, kad ēku un būvju celtniecība vai paplašināšana notiek šā likuma 67.pantā noteiktajā kārtībā apstiprinātajās un vietējās pašvaldības teritorijas plānojumā noteiktajās ciema robežās vietās, kur bijusi iepriekšējā apbūve, minētās darbības ir paredzētas vietējās pašvaldības teritorijas plānojumā un saskaņotas ar attiecīgo Valsts vides dienesta reģionālo vides pārvaldi. Savukārt likuma 1.panta 17.punkts skaidro, ka par iepriekšēju apbūvi ir uzskatāmas likumīgi uzbūvētas būves vai ēkas (vai to pamati), kuras ir konstatējamas dabā. Tātad atbilstoši minētajām normām jauna būvniecība krasta kāpu aizsargjoslā ir pieļaujama tad, ja vienlaikus izpildās šādi kritēriji: 1) būvniecība plānota likumā noteiktajā kārtībā apstiprinātajās ciema robežās; 2) tā veicama teritorijā, kurā konstatējama iepriekšēja likumīga apbūve jeb, citiem vārdiem sakot, teritorijā, kas tiesiskas būvniecības rezultātā jau ir ietekmēta; 3) konkrēta būvniecība par pieļaujamu atzīta vietējās pašvaldības teritorijas plānojumā (tātad šīs būvniecības īstenošana kopumā atbilst vietējās pašvaldības ilgtermiņa plānošanas prioritātēm) un 4) būvniecību saskaņojusi Valsts vides dienesta reģionālā vides pārvalde" *(sk. Augstākās tiesas 2020.gada 27.novembra sprieduma lietā Nr. SKA-331/2022 8.punktu)*.

Tātad saskaņā ar tiesisko regulējumu, kā arī paturot prātā likuma mērķi, lai atzītu būvniecības tiesības Rīgas līča krasta kāpu aizsargjoslā, ir jākonstatē četru priekšnoteikumu esība – Īpašuma atrašanās ciema robežās, likumīgas apbūves esība plānotās apbūves teritorijā, teritorijas plānojuma atļautās izmantošanas atļāvums būvniecībai un Dienesta piekrišana. Pieteicēja, uzskatot, ka trīs no priekšnoteikumiem ir pastāvoši, šajā lietā tad attiecīgi vēlas saņemt tiesību atzīšanu no atbildētāja puses, vienlaikus saņemot ar to Dienesta piekrišanu.

Tātad tiesa, kā norādīts jau iepriekš, prasījumā par labvēlīga administratīvā akta atzīšanu, veic patstāvīgu šo priekšnoteikumu esības pārbaudi.

[8] Piemērojamās tiesību normas saturs satur atsauci uz Aizsargjoslu likuma 67.pantu, kas noteic, ka "Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes aizsargjoslas un ciemu robežas šajā aizsargjoslā apstiprina Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, pamatojoties uz pašvaldības priekšlikumu vietējās pašvaldības teritorijas plānojuma projektā".

Dienests ir apšaubījis Īpašuma atrašanos ciema robežās, taču Birojs lietas izskatīšanā pēc būtības minēto ir labojis, sniedzot izvērstu vērtējumu *(lietas 1.sējums, 70.-71.lapa)*, secinot, ka Īpašums atrodas /Nosaukums/ciemā.

Minētais atbilst arī lietā esošajiem pierādījumiem un tiesas pārbaudei šajā lietā.

Ievērojot tiesību normās noteikto Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas kompetenci, tiesa sagatavoja pieprasījumu un 05.06.2023. Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija ar vēstuli Nr.1-132/3169 "Par informācijas sniegšanu" ir darījusi tiesai zināmu, ka "Nekustamais īpašums "/Nosaukums B/" ar kadastra Nr./kadastra numurs C/atrodas apstiprinātajās /Nosaukums/ciema robežās. Sekojoši zemes vienība [/kadastra apzīmējums/] atrodas /Nosaukums/ciemā *(lietas 1.sējums, 221.-235.lapa),* proti, tātad Īpašums un Zemes vienība atrodas ciema robežās un viens no priekšnoteikumiem ir konstatējams.

Minētais cita starpā saskan ar pieteicējas tiesai iesniegto Limbažu novada administrācijas 23.12.2022. uzziņu pieteicējai *(lietas 2.sējums, 5.lapa)* un Valsts zemes dienesta 06.01.2023. atbildi pieteicējai *(lietas 2.sējums, 6.lapa)*. Savukārt attiecībā uz pieteicējas tiesai iesniegto elektronisko saraksti, kurā /pers. B/ 04.10.2022. sniedz atbildi pieteicējai uz jautājumu – vai ir tāds "/Nosaukums B/ciems", kuram noteiktas robežas – norādot, ka /Nosaukums B/ciems neeksistē, Zemes vienība atrodas /Nosaukums/ciemā *(lietas 1.sējums, 77.lapa),* tiesa norāda, ka to vērtē kā neformālu, nevis oficiālu iestādes atbildi, jo par to liecina gan pieteicējas formālā uzruna, vēršoties pie konkrētās personas, gan vēstules nosaukums "konsultācija", gan lietvedības reģistrācijas datu neesība, proti, pastāv šaubas, vai atbilde saņemta no pašvaldības kā valsts pārvaldes iestādes vai no pieteicējai pazīstamas personas privātas sarunas ietvaros. Tomēr minētajam nav izšķirošas nozīmes, jo, kā tiesa jau norādīja, tad Īpašuma un Zemes vienības atrašanos ciema robežās apstiprina Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas atbilde.

[9] Vērtējot vai attiecīgās administratīvās teritorijas plānojums pieļauj būvniecību, norādāms, ka lietā esošie pierādījumi to apstiprina, kā arī to apstiprinoši ir norādījis Birojs, pievēršoties gan jaunbūves izvietošanai stāvkrasta tuvumā, gan atvirzoties no tā.

Kā pamatoti norādījis Birojs, Limbažu novada pašvaldības 2012.gada 24.maija saistošajos noteikumos Nr.12 "Limbažu novada teritorijas plānojuma 2012.-2024.gadam grafiskā daļa un teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi" (turpmāk – Saistošie noteikumi) ar grozījumiem (lietas 1.sējums, 165.lapa), Saistošo noteikumu apstiprināto apbūves noteikumu 178.punkts noteic, ka "Limbažu novada teritorijā Skultes pagastā Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes aizsargjosla noteikta un iedalīta sekojošās joslās: 178.1. Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes krasta kāpu aizsargjosla Vārzas ciemu teritorijā 150 m platumā sauszemes virzienā, ārpus ciemu teritorijām 300 m platumā sauszemes virzienā, skaitot no vietas, kur sākas dabiskā sauszemes veģetācija. Aizsargjoslā tiek iekļauti īpaši aizsargājamie biotopi; 178.2. jūras aizsargjosla, kas aptver pludmali un zemūdens šelfa daļu no vienlaidus dabiskās sauszemes veģetācijas sākuma līdz 10 m izobatai; 35 178.3. ierobežotas saimnieciskās darbības josla līdz 5 km platumā, kas tika noteikta, ņemot vērā dabiskos apstākļus. Skultes pagasta teritorijā ierobežotas saimnieciskās darbības josla noteikta līdz valsts galvenajam autoceļam A1 (E 67) Rīga (Baltezers) – Igaunijas robeža (Ainaži)",

Veicot lietā esošo plānu un skaidrojumu pārbaudi *(lietas 1.sējums, 9.-12.lapa, 79.-80.lapa),* kā arī ieskatoties geolatvija.lv, tiesa gūst apstiprinājumu par Īpašuma atrašanos teritorijā ar atļauto izmantošanu, ko noteic Saistošo noteikumu apbūves noteikumu 436.punkts, proti, "Īpaši noteikumi: 436.1. Noteikumi attiecas uz nekustamiem īpašumiem un zemesgabaliem, kas ietilpst Vārzas ciema krasta kāpu aizsargjoslā, kur plānotā (atļautā) teritorijas izmantošana noteikta Lauku zemes (L) un Mežu zemes (M). 436.2. Atļautā izmantošana: 436.2.1. ēku un būvju celtniecība vai paplašināšana vietās, kur bijusi iepriekšējā apbūve", par ko faktiski lietā arī nav strīda.

Dienests, veicot vērtēšanu, ir norādījis uz meža platību esību Īpašumā, kas tā ieskatā neļauj veikt paredzēto darbību, bet Birojs ir izvērtējis arī jaunbūves izvietošanu tuvāk stāvkrastam, nonākot pie secinājuma, ka plānotā izvietojuma vieta ir lauku zemes (L) zonā. Arī pieteicēja paskaidro, ka neviens no variantiem neparedz jaunbūves izvietojumu meža zemē, kas apstiprinās, tiesai veicot iesniegto ieceru ģenplānu salīdzinājumu ar meža zemju plānu *(lietas 1.sējums, 177.lapa)* un Meža inventarizācijas aprakstu Īpašumā *(lietas 1.sējums, 173.-177.lapa),* kā arī par to liecina topogrāfiskie apzīmējumi ģenplānos, kur izstrādātas ieceres. Tamdēļ, lai arī Meža inventarizācijas dokumenti un Meža zemes novērtējums *(lietas 1.sējums, 172.lapa)* vispārīgi liecina par meža esību lielā daļā īpašuma, tas neaizņem visu platību un nav konstatējams apbūves zonā.

Tomēr, neskatoties uz minēto, šiem apstākļiem par teritorijas plānojuma atļāvumu ir sekundāra nozīme, jo saskaņā ar Augstākās tiesas atziņām, primāra ir Aizsargjoslu likuma priekšnoteikumu esības pastāvēšana, proti, "Senāts jau iepriekš atzinis, ka likumdevējs Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastei Aizsargjoslu likumā ir paredzējis augstu aizsardzības līmeni, tostarp likuma 36.panta otrajā daļā noteicis vispārēju aizliegumu krasta kāpu aizsargjoslā būvēt jaunas ēkas un būves un paplašināt esošās, izņemot, ja pastāv kāds no likumā paredzētajiem izņēmuma gadījumiem. Ievērojot to, ka likumdevējs ir izšķīries šo jautājumu regulēt likuma līmenī, būvniecībai krasta kāpu aizsargjoslā visupirms izšķiroši ir tas, vai to pieļauj Aizsargjoslu likums, nevis tas, vai to pieļauj pašvaldības izdotie teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi (Senāta 2021.gada 17.augusta sprieduma lietā Nr. SKA-

214/2021 (ECLI:LV:AT:2021:0817.A420339417.20.S) 13.punkts). Līdz ar to nekustamā īpašuma, kas atrodas krasta kāpu aizsargjoslā, īpašniekam ir jārēķinās, ka būvniecības veikšana viņa īpašumā ir pieļaujama tikai tad, ja izpildās kāds no Aizsargjoslu likumā paredzētajiem izņēmuma gadījumiem" *(sk. Augstākās tiesas 2022.gada 26.aprīļa Rīcības sēdes lēmuma lietā Nr. SKA-649/2022 8.punktu).*

Tātad tiesai veicama pārbaude arī pār trešā priekšnoteikuma – iepriekšējas apbūves esību vietā, kur pieteicēja plāno paredzēto darbību.

[10] Augstākā tiesa ir norādījusi, ka "no Aizsargjoslu likuma 36.panta otrās daļas 4.punkta izriet, ka jauna būvniecība šīs normas izpratnē ir iespējama arī gadījumā, kad pastāvējusi iepriekšējā apbūve. Iepriekšējā apbūve saskaņā ar Aizsargjoslu likuma 1.panta 17.punktā norādīto legāldefīniciju ir likumīgi uzbūvētas būves vai ēkas (vai to pamati), kuras konstatējamas dabā. Līdz ar to ēkas vai būves atjaunošana gadījumā, kad par iepriekšējo apbūvi var spriest pēc likumīgi uzbūvētiem būves vai ēkas pamatiem, ir jaunas ēkas vai būves celtniecība Aizsargjoslu likuma 36.panta otrās daļas 4.punkta izpratnē" *(sk. Augstākās tiesas 2009.gada 30.decembra sprieduma lietā Nr. SKA-268/2009 10.punktu).*

Minēto atziņu Augstākā tiesa ir atkārtojusi arī salīdzinoši nesenā nolēmumā, norādot, ka "Aizsargjoslu likuma 36.panta otrās daļas 4.punkts paredz, ka jauna būvniecība krasta kāpu aizsargjoslā ir pieļaujama gadījumā, kad ēku un būvju celtniecība vai paplašināšana notiek šā likuma 67.pantā noteiktajā kārtībā apstiprinātajās un vietējās pašvaldības teritorijas plānojumā noteiktajās ciema robežās vietās, kur bijusi iepriekšējā apbūve, minētās darbības ir paredzētas vietējās pašvaldības teritorijas plānojumā un saskaņotas ar attiecīgo Valsts vides dienesta reģionālo vides pārvaldi. Savukārt likuma 1.panta 17.punkts skaidro, ka par iepriekšēju apbūvi ir uzskatāmas likumīgi uzbūvētas būves vai ēkas (vai to pamati), kuras ir konstatējamas dabā. Tādējādi, kā Senāts jau iepriekš atzinis pašas pieteicējas kasācijas sūdzībā plaši atreferētajā 2020.gada 27.novembra spriedumā lietā Nr. SKA-331/2020 (ECLI:LV:AT:2020:1127.A420212517.8.S), viens no priekšnoteikumiem, lai atzītu personas tiesības īstenot būvniecību saskaņā ar Aizsargjoslu likuma 36.panta otrās daļas 4.punktā norādīto izņēmuma gadījumu, ir apstāklis, ka konkrētajā teritorijā atrodas iepriekšēja likumīga apbūve" *(sk. Augstākās tiesas 2022.gada 26.aprīļa Rīcības sēdes lēmuma lietā Nr. SKA-649/2022 2.punktu).*

Tātad, lai konstatētu trešā priekšnoteikuma pastāvēšanu, Zemes vienībā ir jākonstatē iepriekšējas likumīgas apbūves esība, proti, 1) apbūvei ir jābūt konstatējamai dabā administratīvā akta izdošanas brīdī un 2) tai ir jābūt likumīgai.

Vispirms tiesa pievēršas jautājumam par pieteicējas būvniecības ieceri, kura paredz jaunbūvi, pārvietojot to tālāk no Rīgas jūras līča stāvkrasta un attiecībā uz minēto norāda, ka lietā nav strīda, ka šajā Zemes vienības daļā nav iepriekšējās apbūves, proti, ne likumīgas, ne nelikumīgas. Tamdēļ viennozīmīgi ir pamats neatzīt trešā priekšnoteikuma pastāvēšanu šai pieteicējas paredzētajai darbībai, realizējot jaunu būvniecību un atvirzot to no krasta zonas, zemes gabala dziļumā. Minēto pieteicēja argumentē ar savām īpašuma tiesībām, kurām jaunbūves būvniecības gadījumā tuvāk stāvkrastam būtu potenciāli īsāks kaļpošanas ilgums. Taču tiesa jau norādīja uz Satversmes tiesas un Augstākās tiesas atziņām, kurās viennozīmīgi pausta nostāja par izņēmumu no ierobežojumiem šauru tulkojumu, kā arī likumdevēja veiktu samērīguma izvērtējumu, kas rezumējot īsumā nozīmē – likumdevējs nav paredzējis veikt apbūvi jebkurā zemes gabala, kurš atrodas Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastē, vietā tikai tamdēļ, ka zemes gabalā vispārīgi un kaut kur ir atradusies apbūve. Tā šīs tiesību normas nekad nav tikušas interpretētas un tiesa nesaskata pamatu no stabilas judikatūras atkāpties. Vēl jo vairāk, tā nesaskata arī īpašnieka tiesību prevalēšanu pār sabiedrības interesēm vides aizsardzībā šajā aspektā, jo minētās apbūves atļaušana ir bijusi likumdevēja izšķiršanās izņēmuma gadījumos, pastāvot iepriekšējai apbūvei un tās vietā jeb vietā, kur vide jau ir tikusi ietekmēta un šī ietekme joprojām pastāv – būvniecības vieta, objekts, ir identificējami. Tamdēļ pieteicējas iecere ar atkāpšanos no Rīgas jūras līča stāvkrasta, ir pretrunā Aizsargjoslu likuma 36.panta otrās daļas 4.punktam.

Arī sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Terra projekti" sagatavotais Ģeologa – eksperta atzinums "Par jaunbūves novietojumu ārpus vēsturiskajiem pamatiem īpašumā ar kad. Nr./kadastra apzīmējums/" *(lietas 1.sējums, 125.lapa)* tiesas vērtējumā nav atzīstams par pierādījumu, kas apstiprinātu vai piešķirtu pieteicējai tiesības, kas ir Aizsargjoslu likuma 6.panta mērķim pretrunā esošas. Papildus norādāms, ka, vērtējot šo pierādījumu, tiesa secina, lai arī neapšaubot /pers. C/ zināšanas ģeoloģijā, atzinums nesatur informāciju, kas vispārīgi tiek sagaidīta no eksperta atzinuma, proti, tas nesatur izmantoto datu ieguves avotus, mērinstrumentus, apsekotās teritorijas fiksāciju, kas uzskatāmi atainotu, uz kuru Īpašuma daļu attiecas secinājumi, kādas metodes izmantotas grunts pārbaudē, kā arī nav pievienots eksperta sertifikāciju apstiprinošs dokumenta atvasinājums vai vismaz norādes par tā izsniegšanas laiku, sertifikācijas institūciju. Ievērot šos apsvērumus, kā arī to, ka pasūtījums izpildīts saskaņā ar pieteicējas pieprasījumu, jo nav ziņu, ka to pieprasījis atbildētājs, tiesa minētajam dokumentam nepiešķir kādus lietai nozīmīgus faktus apstiprinošu nozīmi.

Tādējādi arī atbildētāja Lēmums par sākotnējās izvērtēšanas atteikumu šai paredzētajai darbībai ir pareizs, tiesisks un pamatots, jo ir konstatējami priekšnoteikumi, kas saskan ar likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 12.panta trešajā daļā noteikto, proti, "paredzētā darbība ir aizliegta ar normatīvajiem aktiem [..]".

Tā kā pieteicēja ir iesniegusi Birojam arī jaunbūves ieceri *(lietas 1.sējums, 103.lapa)*, kas atrodas stāvkrasta tuvumā jeb vietā, kur pieteicēja norāda esošu apbūvi, tad tiesa veic arī tās izvērtējumu, pārbaudot, vai konkrētajā vietā ir konstatējama esoša un likumīga apbūve.

[11] Tiesa jau norādīja, ka atbilstoši tiesību normām un Augstākās tiesas norādēm par to interpretāciju, iepriekšējas apbūves esība plānotās darbības vietā ir jākonstatē un tai ir jābūt likumīgai.

Attiecībā uz Būves esību Zemes vienībā, tiesa vērtē lietā esošos pierādījumus un konstatē, ka vispārīgi zemes robežu plānos ar līniju plānotās būves vietā ir norāde uz apbūves izvietojumu, kas izriet no 2007.gada 7.decembra Zemes robežu plāna nekustamajam īpašumam ar kadastra Nr./kadastra numurs C/pirms tā sadalīšanas 43,08 ha platībā *(lietas 1.sējums, 18.-19.lapa),* 2017.gada 22.maijā apstiprinātā situācijas plāna *(lietas 1.sējums, 20.-21.lapa)* zemes vienībai ar kadastra apzīmējumu Nr./kadastra apzīmējums E/, apliecinot pamatu esību tajā *(lietas 1.sējums, 20.lapa),* un arī 2019.gada 26.novembra Zemes vienības situācijas plānā pamati ir iezīmēti *(lietas 1.sējums, 22.lapa, 131.-133.lapa).*

Iepazīstoties ar zemesgrāmatu nodalījumā veiktajiem ierakstiem, tostarp, attiecībā uz zemes gabalu, no kura atdalīts pieteicējas Īpašums, ir konstatējams, ka apbūves esība tajā nav norādīta, arī ne īpašuma pirmreizējas nostiprināšanas brīdī. Turklāt vēl 2020.gada 12.oktobrī Valsts zemes dienesta Vidzemes reģionālā nodaļa informē Īpašuma toreizējo īpašnieku, ka Būve nav kadastrāli uzmērīta un nodaļas rīcībā nav būvju tiesisku iegūšanu vai likumīgu būvniecību apliecinoši dokumenti *(lietas 1.,sējums, 209.lapa)*.

Tātad attiecīgajā laika posmā nav ziņu par Būvi, kā arī nav ziņu par Būves tiesisku būvniecību, jo šādus pierādījumus lietā tiesa nekonstatē tālāk norādīto pierādījumu vērtējumā, proti, atbildot Dienestam par būves pamatu likumību *(lietas 1.sējums, 138.lapa),* pieteicēja ir atsaukusies uz Spriedumu, ierakstu zemesgrāmatā, pašvaldības sniegtu prasības atzīšanu civillietā un Latvijas Valsts vēstures arhīva dokumentiem *(lietas 1.sējums, 135.-136.lapa).*

Lietā nav strīda, ka vispārējās jurisdikcijas tiesa ir taisījusi Spriedumu *(lietas 1.sējums, 147.-152.lapa),* ar labojumiem *(lietas 2.sējums, 7.lapa),* atzīstot Īpašuma iepriekšējam īpašniekam īpašuma tiesības uz Būvi, un ka, balstoties uz minēto spriedumu, Būve ir nostiprināta zemesgrāmatā.

Pieteicēja cita starpā ir norādījusi salīdzinājumu ar citām lietām, uzsverot, ka pieteicējas gadījumā Būve ir ne tikai pastāvoša, bet arī nostiprināta zemesgrāmatā, saskatot tajā savu tiesību pastiprinājumu.

Tomēr minētajam tiesas ieskatā nav piešķirama izšķiroša nozīme, jo, lai arī pastāv prezumpcija par to, ka zemesgrāmatā neveic patvaļīgas būvniecības nostiprinājumu, īpašuma tiesību uz Īpašumā esošu Būvi ieguve ir notikusi saskaņā ar tiesas spriedumu, bet Sprieduma saturā tiesa neatrod

jebkādas norādes par Būves izcelsmes likumību, jo, pirmkārt, vēl 2020.gada 13.oktobrī Valsts zemes dienestam par Būves izcelsmi nekas nav zināms, bet, otrkārt, Limbažu novada būvvalde, lai arī 30.11.2020. ir sniegusi izziņu Nr.8.2/20/111 "Par ēku galveno lietošanas veidu īpašumā "/Nosaukums B/", Skultes pagastā, Limbažu novadā *(lietas 1.sējums, 218.lapa),* izziņas saturā nav norādes, kad veikta pamatu apsekošana, kad un kā tie identificēti, kādi tiesiski dokumenti ir bijuši iestādes rīcībā. Līdz ar to, uz kāda tiesiska pamata izziņa izdota un vai šāda pamata esība pastāv, nav norādīts.

Augstākā tiesa citā lietā ir norādījusi, ka "pieteicēja arī nav pamatojusi, kāda nozīme uz lietas rezultātu varētu būt tam, ka strīdus ēkas pamati ir reģistrēti zemesgrāmatā. Tas, ka pieteicējai publiskajos reģistros ir reģistrētas īpašumtiesības uz ēkas pamatiem, pats par sevi nenozīmē, ka attiecīgā ēka pagātnē ir tikusi uzbūvēta likumīgi, proti, atbilstoši tās būvniecības laikā spēkā esošajām būvniecību regulējošajām tiesību normām. Arī tas, ka pašvaldība ēkas pamatus līdz šim nav atzinusi par patvaļīgas būvniecības paliekām, nenozīmē, ka pieteicēja var paļauties, ka pamatu atrašanās vietā varēs veikt būvniecību saskaņā ar Aizsargjoslu likuma 36.panta otrās daļas 4.punktā norādīto izņēmuma gadījumu" *(sk. Augstākās tiesas 2022.gada 26.aprīļa Rīcības sēdes lēmuma lietā Nr. SKA-649/2022 5.punktu).* Minētās atziņas gaismā ierakstam zemesgrāmatā ir sekundāra nozīme, pārbaudot to, vai iepriekšējā apbūve pastāv un ir likumīga.

Cita starpā norādāms, ka tiesa veica ieskatīšanos augšminētajā administratīvajā lietā, un, lai salīdzinātu lietas apstākļus, ieskatījās arī valsts vienotās datorizētās zemesgrāmatas datos, kur konstatēja īpašuma tiesību nostiprinājumu uz būvi, kas arī balstīts vispārējās jurisdikcijas tiesas spriedumā un parādās kadastrs.lv datos gluži kā pieteicējas Būve, taču, neskatoties uz to, administratīvā procesa ietvaros tika konstatēta likumīgas iepriekšējās apbūves neesība, kas bija pamats pieteikumu noraidīt, spriedumam stājoties spēkā ar Augstākās tiesas 2022.gada 26.aprīļa Rīcības sēdes lēmumu lietā Nr.SKA-649/2022. Minētais apstiprina, ka jāveic faktiska apbūves un tiesiskā pamata kontrole, un tas, ka kāds apbūves nostiprinājums ir reģistrēts zemesgrāmatā, nedod absolūtu pamatu atzīt, ka Aizsargjoslu likuma 36.panta otrās daļas 4.punkta piemērošanā tas bauda neapstrīdama pierādījuma statusu.

Vērtējot Sprieduma tekstu, ir redzams, ka tā taisīšanas laikā jau ir sastādīts Akts par ēkas konstruktīvo elementu nolietojumu *(lietas 1.sējums, 217.lapa)*, izgatavota Ēkas kadastrālās uzmērīšanas lieta *(lietas 1.sējums, 13.-17.lapa, 126.-130.lapa)* un ir Kadastra informācija par būves reģistrāciju/aktualizāciju un tās vērtību *(lietas 1.sējums, 16.-17.lapa),* proti, tie ir dokumenti, uz kuriem balstījusies vispārējās jurisdikcijas tiesa, taisot Spriedumu.

Tātad saskaņā ar Būves kadastra lietu tās uzmērīšanas datums ir 16.12.2020., kā rezultātā konstatēta Būves pamatu esība – dabisko akmeņu mūris (lentveida), ekspluatācija uzsākta 2007.gadā, nolietojums 31%, apbūves platība 159,6 m^2, galvenais lietošanas veids – ar kodu 1274 "Citas, iepriekš neklasificētas ēkas".

Šajā sakarā norādāms, ka tiesa vērsās ar pieprasījumu Valsts zemes dienestā, aicinot paskaidrot, kāds pamats bija veikt uzmērījumu, uz ko tika saņemta nekonkrēta atbilde ar atsauci uz Vidzemes rajona tiesas 2020.gada 5.novembra lēmumu, bet atbildē par to, kālab kā Būves ekspluatācijas uzsākšanas gads ir norādīts 2007.gads, tika saņemta atbilde, ka "Būves ekspluatācijas uzsākšanas gads fiksēts atbilstoši Ministru kabineta noteikumi Nr.48 69.punkta nosacījumiem, proti, ja nav zināms, kad ēka (tās konstruktīvie elementi) pieņemta ekspluatācijā, vai ēka nav pieņemta ekspluatācijā, par ekspluatācijas pieņemšanas gadskaitli uzskata ēkas ekspluatācijas uzsākšanas gadu, kuru nosaka no dokumenta, kurā būve pirmo reizi ir noteikta" *(lietas 1.sējums, 207.lapa)*.

Tātad atbilstoši Valsts zemes dienesta norādītajai informācijai Būvei nav zināma tiesiska izcelsme un tā var nebūt pieņemta ekspluatācijā, jo nav strīda, ka Valsts zemes dienests neveic patvaļīgas būvniecības kontroli, kā arī neuzkrāj tiesiskas būvniecības dokumentāciju. Līdz ar to var piekrist atbildētājam, ka Spriedums apstiprina īpašuma tiesību iegūšanu, bet neatbild uz jautājumu, vai Būve ir faktiski pastāvoša un vai tā ir likumīga apbūve.

Tamdēļ Administratīvā rajona tiesa veic tālāku pierādījumu vērtēšanu, jo pieteicēja ir iesniegusi tiesai arī pierādījumus, kas ir vēsturisku dokumentu atvasinājumi. Turklāt, kā izriet no Sprieduma, tad civillietas izskatīšanas laikā, tobrīd esot prasītāja pārstāve minētajā civillietā, pieteicēja paskaidrojusi, ka "iepriekšējie īpašnieki nav neko būvējuši, šie pamati esot ļoti seni, no cara laikiem, to apliecina arhīva izziņa" *(lietas 1.sējums, 149.lapa)*.

Šī arhīva izziņa ar pielikumiem ir iesniegta arī tiesai, taču, iepazīstoties ar pieteicējas iesniegtajiem dokumentiem, salīdzinājumā ar Valsts zemes dienesta konstatējumu, tiesa vērtē kritiski, ka Būve ir tā likumīgā apbūve, ko pieteicēja saista ar 19.gadsimtā tapušu apbūvi, jo Latvijas Valsts vēstures arhīva 25.10.2007. izziņa Nr.5-JP-6852/1 "Par ēkām" liecina, ka īpašumā "/Nosaukums B/" vēsturiski un līdz 1920.gadam bija uzceltas 2 koka dzīvojamās ēkas, istabu kopskaits 7, apbūves kopplatība 120 kvadrātasis, 3 koka dziļās kūtis (staļļi), apbūves kopplatība – 63 kvadrātasis, 2 koka klētis, 1 koka rija un piedarbs, 1 koka šķūnis, 1 koka pirts *(lietas 1.sējums, 24.lapa),* bet 30.10.2007. izsniegta arī Valsts Statistikas pārvaldes 1939.gada 28.jūnija dokumenta kopija *(lietas 1.sējums, 25.-26.lapa)*, un, iepazīstoties ar minēto dokumentu, ir jānorāda, ka attiecībā uz ēkām Valsts Statistikas pārvalde ir veikusi ierakstus par to skaitu, uzcelšanas periodu, sastāvu *(sk. IV sadaļu)*, kur attiecībā uz pēdējo ir norādīts, ka visas ēkas ir bijušas koka, nevis mūra vai jauktas, proti, nav norādes uz to, ka ēkas ir "jauktas" koka un mūra, kamēr Valsts zemes dienesta kadastra lieta norāda, ka ēkai ir laukakmeņu lentveida pamati. Pēdējā informācija no vēsturiskiem datiem tātad ir uz 1939.gadu, un, ja attiecīgajā periodā nav ziņu par laukakmeņu lentveida pamatu esību, tas liek apšaubīt, vai Būve, kas šobrīd ir Īpašumā saskaņā ar Valsts zemes dienesta datiem, ir saistāma ar šiem vēsturiskajiem dokumentiem.

Tiesai lietas izskatīšanā iesniegtā vēsturiskā dokumentācija par "Aren" māju *(lietas 1.sējums, 153.-163.lapa)* satur ziņas par apbūvi, bet tā nav uzskaitīta un ir identificējama tikai vispārīgi. Dokumentu saturā lietotais apzīmējums "20" pieder "Aren" mājām, bet ēku uzskaitījums nav norādīts, kā arī pēc plāna, salīdzinot to ar aktuālajiem zemes robežu plāniem, vizuāli tiesa nekonstatē to ēku, ko šobrīd par vēsturiski saglabājušos norāda pieteicēja *(lietas 1.sējums, 163.lapa),* jo plānā esošā ēka, lai arī apjoma ziņā izceļas, tās vizuālais apjoms un novietojums vairāk atbilst ēkai, kas kadastrs.lv apzīmēta kā objekts ar Nr./numurs G/. Turklāt, atgriežoties pie informācijas izcelsmes avota, jānorāda, ka tas attiecas uz periodu, kad ir ziņas par koka apbūvi.

Pieteicēja lietas izskatīšanā ir iesniegusi tiesai arī paskaidrojumus un norādījusi papildus informācijas avotu *(https://vesture.dodies.lv/#m=18/57.35523/24.40207&l=J/GE0/kd)*, kur iegūti vēsturiskie plāni un izdrukas *(lietas 2.sējums, 4.lapa).* Iepazīstoties ar minēto informācijas avotu un vizuāli salīdzinot ar aktuālo informāciju no kadastrs.lv, kā arī zemes robežu plāniem, par atskaites punktiem ņemot topogrāfiju un mērniecības punktus, secinājums, ka vizuāli šai plānā ēku novietojums atbilst vietai, kur izvietota Būve, taču tiesas ieskatā nav ar augstu ticamību pierādīts, ka Būves kadastra lieta ir izstrādāta būvei, kuras izcelsme ir datējama pirms 1939.gada. Turklāt tiesas ieskatā Būves kā kadastra objekta pastāvēšana ir vērtējama kritiski, jo atbildē uz tiesas pieprasījumu Valsts zemes dienests norādīja, ka kadastrālā uzmērīšana veikta saskaņā ar personas iesniegumu, kam bijuši pievienoti Spriedums, Valsts zemes dienesta 2020.gada 13.oktobra informācija par būvēm un Limbažu novada pašvaldības būvvaldes 2020.gada 30.novembra izziņa *(lietas 1.sējums, 206.lapa),* taču nespēja atbildēt, kāds pamats bija šī pasūtījuma izpildē atkāpties no tobrīd spēkā esošo Ministru kabineta 10.01.2012. noteikumi Nr.48 "Būvju kadastrālās uzmērīšanas noteikumi" 6.punkta, kas noteica, ka šādu pamatu kadastrālā uzmērīšana netiek veikta.

Pretruna saskatāma arī tajā, ka Dienests, veicot teritorijas apsekošanu, 13.07.2022. pamatu esību nekonstatēja, kamēr Valsts zemes dienesta darbiniece norādīja, ka nolietojums pamatiem ir tikai 30%. Kritiski vērtējams, ka laika posmā no 2020.gada 16.decembra, kad pamatus redz Valsts zemes dienests, līdz 2022.gada 13.jūlijam, kad tos cenšas saskatīt Dienests, tie jau ir nolietojušies. Turklāt attiecībā uz nolietojuma periodu un Valsts

zemes dienesta paskaidrojumu norādāms, ka tādā gadījumā, ja Būves nolietojums tiek vērtēts 100 gadu griezumā (normatīvais kalpošanas ilgums), bet pieteicēja norāda, ka tā ir būvniecība, kas veikta pirms 1920.gada, tad vēl jo vairāk kritiski ir vērtējams, ka Būvei ir legāla izcelsme, kas saistāma ar 19.gadsimtu.

Tādējādi Administratīvā rajona tiesa šīs lietas ietvaros dod priekšroku atbildētāja veiktajai pārbaudei un Dienesta konstatējumam pēc apsekojuma 13.07.2022., ka Īpašumā iespējamo pamatu vietā bija atrodami atsevišķi laukakmeņi, kas nebija savstarpēji sasaistīti mūrī, proti, iepriekšējā un likumīgā apbūve Īpašumā nav pierādīta, jo tās ieskatā Dienestam nav savu interešu vai kāda nolūka sniegt patiesībai neatbilstošas ziņas vai ar nolūku rīkoties pretēji pieteicējas interesēm, kamēr pieteicējas darbību kopums ir vērsts uz apbūves tiesību iegūšanu Rīgas jūras līča piekrastē.

Var saprast īpašnieka interesi izmantot īpašumu, lai tas pēc iespējas nestu augļus, tomēr īpašuma izmantošana nedrīkst tikt realizēta pretēji likumam. Tamdēļ tiesa, izskatāmās lietas ietvaros, nekonstatējot priekšnoteikumu esību, kas būtu pamats atzīt pieteicējai tiesības uz jaunu būvniecību Rīgas jūras līča piekrastē tās vēlamajā vietā un veidā, atzīst, ka pieteikums nav pamatots un ir noraidāms.

Savukārt attiecībā uz atbildētāju norādāms, ka tā pieņemtais Lēmums ir tiesisks un pamatots, lai arī veikti atsevišķi labojumi no Biroja puses, atbildētājs pareizi ir interpretējis tiesību normas un norādījis atbilstošas atsauces uz tiesu praksi.

Tiesas ieskatā pārējie pieteicējas argumenti, kas tiek pausti attiecībā uz pretēja rezultāta sasniegšanu, nav atzīstami par tādiem, kas var mainīt izskatāmās lietas rezultātu. Savukārt jautājumā par tiesiskās paļāvības esību, uz ko norāda pieteicēja *(lietas 1.sējums, 56.lapa),* nav konstatējams kāds apsolījums vai skaidrs gribas paudums no atbildētāja puses, ka šādas tiesības – veikt jaunu būvniecību Rīgas jūras līča piekrastē – pieteicējai tiks piešķirtas.

[12] Papildus Administratīvā rajona tiesa saskata par nepieciešamu vērst procesa dalībnieku uzmanību ne tikai uz pieteicējas jaunbūves ieceres izvietojumu, bet arī apjomu, proti, kā norāda skaidrojošais apraksts, tad plānota jaunbūve ar apbūves laukumu – 282.0 m^2, kas tiesas ieskatā arī pelna ievērību gadījumā, ja pieteicēja maina plānotās darbības ieceri vai arī sagatavo kādus pierādījumus par laukakmeņu lentveida pamatu esību vai izcelsmi.

Aizsargjoslu likuma 36.panta otrās daļas 1.punkts noteic, ka "krasta kāpu aizsargjoslā un pludmalē papildus šā panta pirmajā daļā minētajiem aprobežojumiem aizliegts celt jaunas ēkas un būves un paplašināt esošās, izņemot gadījumus, kad: 1) saskaņojot ar attiecīgo Valsts vides dienesta reģionālo vides pārvaldi un atbilstoši vietējās pašvaldības teritorijas plānojumam tiek: a) atjaunotas vai restaurētas esošās ēkas un būves; b) būvētas palīgēkas pie esošajām dzīvojamām ēkām vai būvēm; c) pārbūvētas esošās ēkas vai būves, nepārsniedzot esošo būvapjomu, bet, pārbūvējot esošās dzīvojamās ēkas, kuru platība ir mazāka par 150 kvadrāmetriem, to kopējā platība pēc pārbūves nedrīkst pārsniegt 150 kvadrātmetrus".

Vērtējot šo tiesību normu, no tās satura izriet, ka tiem nekustamo īpašumu īpašniekiem, kuriem aizsargjoslā esošajā zemes gabalā jau ir tiesiskas būves, ir tiesības tās atjaunot un restaurēt, kas atbilstoši šo jēdzienu saturam nozīmē esošo elementu nomaiņu (Būvniecības likuma 1.panta 4.punkts), kā arī ir tiesības uzbūvēt pie esošajām ēkām palīgēkas. Taču, ja šādu īpašumu īpašnieki vēlas veikt savu īpašumu pārbūvi, kas var aptvert arī būves apjoma izmaiņas (Būvniecības likuma 1.panta 9.punkts), to tiesību apjoms ir atkarīgs no jau esošās apbūves apjoma, proti, ja tas ir mazāks par 150 m^2, tad pārbūves darbu rezultātā ēkas platība var tik paaugstināta, nepārsniedzot 150 m^2. Savukārt, ja esošā apbūve jau ir bijusi lielāka kā 150 m^2, tad īpašnieka tiesības veikt pārbūvi aprobežojas ar tiesību normā noteikto – "nepārsniedzot esošo būvapjomu". Tātad likumdevējs ir izvērtējis tiesību normu no ietekmes uz vidi viedokļa tādējādi, ka esošās un likumīgās apbūves paplašināšana var notikt tikai līdz 150 m^2, bet, ja esošā un likumīgā apbūve ir lielāka, tad tās ietvaros, lai minimizētu negatīvo ietekmi un slodzi uz vidi Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes krasta kāpu aizsargjoslā.

Sistēmiskā šis normas satura vērtējumā kopsakarā ar Aizsargjoslu likuma 6.panta mērķi, kā arī Aizsargjoslu likuma 36.panta otrās daļas 4.punktu, tiesa nesaskata normas jēgu tajā, ka Aizsargjoslu likuma 36.panta otrās daļas 4.punkts iepretim Aizsargjoslu likuma 36.panta otrās daļas 1.punktam ļautu jebkādu un neierobežotu apbūvi gadījumā, ja nav konstatējama tāda esoša un likumīga apbūve, kurai iespējams veikt atjaunošanu vai pārbūvi. Pretējā gadījumā būtu pamats nevienlīdzīgai attieksmei starp personām, kas atrodas vienādos un salīdzināmos apstākļos attiecībā uz īpašuma piederību aizsargjoslā un apbūves esību, bet gadījumā, ja ēkas nav saglabājušās, tad drīkst būvēt apjomā, kas neparedz ierobežojumus, kamēr gadījumā, ja ēkas ir saglabājušās, tad izmaiņas var būt tikai jau esošā apjoma ietvaros vai palielinot maksimāli līdz 150 m^2. Tamdēļ, ja pat pieņemtu, ka pieteicējas Īpašumā esošā Būve ir faktiski dabā pastāvoša un likumīga, tad saskaņā ar kadastra lietu tās apbūves laukums ir 159,6 m2 *(lietas 1.sējums, 17.lapa)*, līdz ar ko nav saskatāms likumisks pamats paredzētās darbības ietvaros pieteikt jaunbūves izvietojumu Zemes vienībā ar apbūves laukumu 282.0 m^2 un kopējo platību 330.0 m^2, plānoto kubatūru – 1209 m^3" *(lietas 1.sējums, 134.lapa).* Administratīvās rajona tiesas vērtējumā, ja arī minētie aprēķini atbilst Saistošo noteikumu saturā ietvertajiem apbūves noteikumiem un attiecīgajai intensitātei, tiesas ieskatā šāda saistošo noteikumu, kas juridiskā spēka ziņā hierarhijā atrodas zemāk par Aizsargjoslu likumu, norma konkrētai apbūvei nevar tikt piemērota. Minētais arī tiesas ieskatā ir arguments, kālab paredzētā darbība nevar tikt atļauta un pieteicējai nav pamata izdot tehniskos noteikumus jaunai būvniecībai Īpašumā.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251.pantu, 254.pantu, 289.-291.pantu, tiesa

nosprieda

noraidīt /pers. A/ pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu par sākotnējā izvērtējuma veikšanu un tehnisko noteikumu izsniegšanu paredzētajai darbībai – dzīvojamās ēkas jaunbūves, tajā skaitā vēsturiskās ēkas pamatu pārcelšanai nekustamajā īpašumā /Nosaukums A/ kadastra Nr./kadastra numurs/, zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu /kadastra apzīmējums/, ēkas kadastra apzīmējums /kadastra apzīmējums B/, kas atrodas /adrese/, dzīvojamo māju atvirzot no Rīgas jūras līča stāvkrasta.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnese E.Apīne